

Ministerstvo financí
ČESKÉ REPUBLIKY

Daňová podpora veřejné prospěšnosti

Mezinárodní odborná konference
o statusu veřejné prospěšnosti

9. září 2010

Martin Jareš
Ministerstvo financí

Obsah prezentace

- Obecné principy daňové politiky
- Daňová politika ve vztahu k veřejné prospěšnosti
- Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes
- Zákon o statusu veřejné společnosti

Obecné principy daňové politiky

- Primární funkcí daňového systému je funkce **fiskální**.
- Tj. vybrat požadovanou částku peněz do veřejných rozpočtů co nejvíce neutrálním způsobem bez ekonomických distorzí.

Obecné principy daňové politiky

- Distorze = změna chování způsobená vnějším vlivem, jiným než ekonomické posouzení dané transakce.
- Např. ekonomická úvaha by vedla k pořízení auta přímým nákupem, ale daňově je výhodnější pořízení na leasing.

Obecné principy daňové politiky

- Např. ekonomická a organizační úvaha by vedla k pracovnímu poměru u nového zaměstnance, ale daňově je výhodnější „švarcsystém“.
- Distorze způsobují ekonomickou neefektivitu, protože vedou k volbě jiných než ekonomicky nejvýhodnějších postupů.

Obecné principy daňové politiky

- Tyto principy naplňuje zásada „**široký základ, nízká sazba**“, tedy co nejméně výjimek, úlev, osvobození apod.
- Do této zásady tedy nespadá ani podpora jiných veřejných politik prostřednictvím daní, kdy distorzí v pozitivním slova smyslu dosahujeme záměrně.

Obecné principy daňové politiky

- Např. zavedeme daň z elektřiny, abychom způsobili zvýšení její ceny a tím motivovali k úsporám energie.
- Obecným principům daňové politiky tak nevyhovuje ani podpora veřejné prospěšnosti.

ALE

Daňová politika ve vztahu k veřejné prospěšnosti

- Někdy se může daňový nástroj ukázat jako vhodný nástroj na podporu některé veřejné politiky.
- Pak je tato politika s daňovou politikou v konfliktu.
- Co převáží, je politickým rozhodnutím.

Daňová politika ve vztahu k veřejné prospěšnosti

- Zájem na podpoře veřejné prospěšnosti je tradičně velmi vysoký.
- Daňové nástroje jsou proto voleny ve většině zemí.
- Tak tomu je v ČR doposud a bude tomu tak i v budoucnu.

Daňová politika ve vztahu k veřejné prospěšnosti

- Programové prohlášení vlády:

Vláda předloží nový zákon o daních z příjmů, který výrazně zjednoduší a zpřehlední daňový systém a sníží administrativní náklady na straně státu i poplatníků. Zruší většinu stávajících daňových výjimek s výjimkou podpory vědy a výzkumu, rodin s dětmi, **odpovědnosti vůči slabým a potřebným**, vlastního bydlení a odpovědnosti vůči vlastnímu vzdělání a stáří.

Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes

Daň z příjmů

- Možnost poplatníkům nezřízených za účelem podnikání snížit základ daně o 30 % - max. 1 mil. Kč.
- Možnost odečíst částku darů od daňového základu:
 - **Fyzické osoby** - min. 2 % daň. základu (min. 1 tis. Kč), max. 10 % daň. základu na financování vědy, vzdělání, kultury, školství, policii atd.
 - **Právnícké osoby** – min. 2 tis. Kč, max. 5 % daň. základu (dary vysokým školám a veřejným výzkumným institucím až do 10 % daň. základu).
- Příjmy osvobozené od daně – např. výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony, příspěvky členů církví atd.

Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes

Daň z přidané hodnoty

- Osvobození od daně bez nároku na odpočet u určitých služeb, pokud jsou poskytovány oprávněnými subjekty podle zvláštních právních předpisů. Konkrétně jde o
 - výchovu a vzdělávání,
 - zdravotnické služby a zboží,
 - sociální pomoc.
- Legislativa DPH je silně harmonizována.

Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes

Daň dědická, daň darovací

- Současné právní úprava umožňuje osvobození od daně všem právním formám při splnění zákonných podmínek.
- Osvobození bezúplatného nabytí majetku pro účely
 - školství,
 - zdravotnictví.
- Osvobození nabytí majetku
 - státem registrovanou církví,
 - nadací, nadačním fondem
- Nabyvatelé majetku podávají daňové přiznání.

Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes

Daň silniční

- Vozidla
 - subjektů nezaložených za účelem podnikání,
 - která nejsou používána k činnostem, z nichž by plynuly zdaněné příjmy

nejsou daní silniční zdaňovány.

Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes

Daň z nemovitostí

- Široký rozsah osvobození nemovitostí od daně – stavby sloužící
 - školám,
 - muzeím a galeriím,
 - státním archivům,
 - knihovnám atd.
- Související pozemky rovněž osvobozeny.
- Nerozlišuje se, zda činnost vykonává státní organizace, nestátní nezisková organizace či jiný subjekt.

Daňová podpora veřejné prospěšnosti dnes

Správní poplatky, soudní poplatky

- Veřejně prospěšné subjekty jsou osvobozeny od poplatků, souvisí-li prováděný úkon s činností, pro níž byly tyto subjekty založeny. Jedná se o
 - nadace,
 - nadační fondy,
 - občanská sdružení,
 - obecně prospěšné společnosti.

Zákon o statusu veřejné prospěšnosti

Daň z příjmů

- Od roku 2008 – zohledněno uvažované znění připravovaného občanského zákoníku.
- Vymezení neziskových organizací ve věcném záměru zákona shodné s připravovaným novým zákonem o daních z příjmů.
- Současná úprava nevyhovující - např. u občanských sdružení netransparentnost pro účely poskytnutí daňové podpory.

Zákon o statusu veřejné prospěšnosti

- Nový zákon o dani z příjmů přinese zjednodušení daňového režimu pro neziskové subjekty.
- Předmětem daně budou všechny příjmy (eliminace klíčování výdajů).
- Zachování osvobození příjmů
 - z veřejných zdrojů na pořízení majetku,
 - přijatých členských příspěvků u osob s nepovinným členstvím
- Bez povinnosti podávat daňové přiznání.

Zákon o statusu veřejně prospěšnosti

- Zákonem vymezeny právnické osoby bez statutu veřejně prospěšné společnosti a právnické osoby se statutem veřejně prospěšné společnosti.
- Daňová uznatelnost některých výdajů spojených s poskytováním veřejně prospěšných služeb či výkonem veřejně prospěšné činnosti pro neziskové subjekty.

Zákon o statusu veřejné prospěšnosti

- Společnosti bez statutu veřejné prospěšnosti – omezená daňová podpora (zákonem daná částka snížení základu daně).
- Společnosti se statutem veřejné prospěšnosti – bez ohledu na jejich právní formu.
- Předpoklad větší podpory od dárců.

Dámy a pánové,
děkuji za pozornost.

martin.jares@mfcz.cz